

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 062-4684 din 26.08.2019 august 2019
La nr. 17 4232 din 19 iulie 2019

**Ministerul Sănătății, Muncii
și Protecției Sociale**

Prin prezenta, remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul legii pentru modificarea articolului 4 din Legea nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală.

Anexă: conform textului – 3 (trei) file.

Director

A. Flocea

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO19/5971 din 05.08.2019

la proiectul de lege pentru modificarea articolului 4 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr.1585/1998

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centralului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.1 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.5-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;

K. K.

d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Proiectul supus expertizei nu a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și nici pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, nefiind asigurat accesul părților interesate la proiectul menționat.

Suplimentar, obligația autorului de a asigura consultarea publică a proiectului rezultă și din norma cuprinsă la pct.190 al Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, care statuează că "[...] Proiectul anunțat se plasează, concomitent, pe pagina web oficială a autorului proiectului în vederea efectuării consultării publice a proiectului".

Cu referire la informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie, se remarcă că autorul nu a respectat nici această etapă esențială a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere cele expuse mai sus, se remarcă că transparența în procesul decizional nu a fost asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative: "Proiectul respectiv este elaborat în vederea executării Hotărârii Curții Constituționale nr.3 din 18 ianuarie 2019 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr.1585 din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și din Regulamentul privind acordarea/suspendarea statutului de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală (Sesizarea nr.201a/2018)".

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea articolului 4 din Legea nr.1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, prin modificarea alineatului (4) litera m), alineatului (9) litera d) și alineatului (9/1), astfel încât părinții, inclusiv cei ce adoptă copii, precum și elevii și studenții care își fac studiile peste hotarele Republicii Moldova, să beneficieze în condiții egale de statut de persoană asigurată în sistemul AOAM pe perioada obținerii acestui statut, la opțiunea acestora.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și Interesele private promovate prin proiect

Deși proiectul promovează interesele unor categorii de persoane (părinți, inclusiv adoptivi care exercită în mod efectiv creșterea și educarea a patru și mai mulți copii minori, precum și elevii și studenții care își fac studiile peste hotarele Republicii Moldova), privind acordarea statutului de

persoană asigurată în sistemul AOAM, acesta nu este contrar interesului public.

1.5. Justificarea soluțiilor proiectului

1.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

1.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „ei fundamentarea economică-financiară”.

Releșind din argumentele prezentate de către autor în nota informativă, implementarea prevederilor proiectului necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare de la bugetul public național. Potrivit notei informative: *„Cheltuielile necesare implementării legii vor fi acoperite din contul și în limita transferurilor de la bugetul de stat pentru categoriile de persoane asigurate de Guvern în conformitate cu prevederile art.9 din Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.*

Suma transferurilor din bugetul de stat în fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală pentru asigurarea categoriilor de persoane neangajate prevăzute la art.4 alin.(4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală se stabilește anual prin legea bugetului de stat reprezentând suma aprobată a transferurilor din bugetul de stat în fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală pentru anul precedent, indexată cu indicele prețurilor de consum pentru anul precedent.”

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *„textului proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cît este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea 100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conține reglementări privind activitatea Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, care, potrivit art.12 alin.(3) lit.b) din Legea nr.1585/1998, "[...] este obligată să atribuie/să suspende persoanelor, în modul stabilit, statutul de persoană asigurată".

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale în vederea executării Hotărârii Curții Constituționale nr.3 din 18 ianuarie 2019 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr.1585 din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și din Regulamentul privind acordarea/suspendarea statutului de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală (Sesizarea nr.201a/2018).

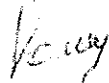
Proiectul nu respectă rigorile de transparență stabilite de a Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării acestuia și plasarea proiectului pentru consultare publică nici pe pagina web oficială a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și nici pe portalul guvernamental www.particip.gov.md.

Prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota informativă și acesta este în conformitate cu interesul public.

Proiectul în redacția parvenită la efectuarea expertizei anticorupție nu conține factori de risc și riscuri de corupție.

05.08.2019

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Xenia VAMEȘ, Inspector principal